

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA

**Cu titlu de manuscris
CZU: 37.07:338(569.4)(043.3**

SALIH NAJI

**IMPACTUL AUTOGESTIUNII ECONOMICE ȘI TEHNOLOGIEI
ASUPRA REALIZĂRILOR ÎN ȘCOLILE ELEMENTARE
ARABE DIN ISRAEL**

Specialitatea 521.03 – Economie și management în domeniul de activitate

**Autoreferatul
tezei de doctor în științe economice**

Chișinău, 2018

Teza a fost elaborată în cadrul Catedrei „BA, REI, TURISM”,
Universitatea Liberă Internațională din Republica Moldova

Conducător științific:

ȚĂU Nicolae, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

Consiliul Științific Specializat **D 34.521.03-19** a fost aprobat de către Consiliul de Conducere al ANACEC prin decizia nr. 7 din 11.05.2018 , în următoarea componență:

BURLACU Natalia, președinte, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

DRĂGĂLIN Iuliana, secretar științific, doctor în științe economice, conferențiar universitar

CROTENCO Iuri, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

COBZARI Liudmila, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

GRAUR Elena, doctor în științe economice, conferențiar universitar

FARHAN Hbus, doctor în filozofie (Israel)

Referenți Oficiali:

GRIBINCEA Alexandru, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

CRUDU Rodica, doctor în științe economice, conferențiar universitar

Susținerea va avea loc la **10.10.2018, la ora 14:00**, în ședința Consiliului științific specializat **D 34.521.03-19**, în cadrul ULIM, adresa: Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab 52, etajul 2, sala 212.

Teza de doctor și autoreferatul pot fi găsite la Biblioteca ULIM și pe pagina web a C.N.A.A.
www.cnaa.md

Autoreferatul a fost expediat la 11.09.2018

Secretarul științific al Consiliului Științific Specializat,

dr. în științe economice, conf. univ. ULIM

DRĂGĂLIN Iuliana

Conducător științific,

dr. hab. în științe economice, prof. univ. ASEM

ȚĂU Nicolae

Autor

SALIH Naji

I. REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța problemei abordate. Autogestiunea școlii este definită ca o strategie care vizează îmbunătățirea educației prin transferul deciziilor din partea oficiilor administrării publice centrale și regionale spre administrația școlilor permițând managerilor, profesorilor, studenților și părinților controlul procesului de educație, oferindu-le responsabilitatea de a lua decizii privind administrarea, bugetul și personalul, precum și intervenția cadrelor didactice, a părinților și a celor interesați de educație în deciziile cheie pentru a identifica un mediu mai eficient pentru elevi.

Managementul școlar și tehnologia sunt două tendințe moderne în educație. Experiența școlilor bazate pe autogestiune a atras atenția experților procesului educațional, deoarece această idee se bazează pe independența completă a administrării bugetului, curriculei și managementului, unde directorul școlii este considerat ca managerul general al oficiului care are autoritate deplină în domeniul personalului, utilizarea bugetului și implementarea viziunii și obiectivelor școlare.

Aceste momente confirmă actualitatea temei abordate de cercetare și identifică necesitatea de a dezvolta aspecte metodologice și aplicative în domeniul managementului autoeconomic și tehnologiei asupra realizărilor în școlile elementare arabe din Israel.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare: Nu există cercetări privind studii specifice privind impactul managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor școlare primare în școlile arabe din Israel. Unii dintre cei mai importanți autori care au ridicat această problemă în general sunt: Banicky L, Behrman E., Blake R., Botha N., Caldwell B., Cheng Y., Cooperman S., Corten R., Cotton K., Gamage, D, Gall M., Hanson E., Iverson C., Jesson D., Joyce, M., Levine, M., care au studiat acest subiect în școlile evreiești, dar nu în școlile arabe.

Cercetări în acest domeniu a fost efectuate și în Republica Moldova. Cu toate acestea, ca știință și practică, este o temă relativ nouă. Autorii naționali care au cercetat în acest domeniu sunt: Burlacu N., Cojocaru V., Graur E., Guțu V., Jalenco M., Stratan A., Țâu N., Țurcanu G.

Prin urmare, autorul consideră că studiile sunt insuficiente referitor la impactul managementului autoeconomic și tehnologiei asupra realizărilor în școlile elementare arabe din Israel, cauzând o lipsă de evaluare a eficienței managementului și tehnologiei autoeconomice în școlile arabe din Israel.

Această situație a determinat scopul acestei teze și ariei de probleme pe care autorul a propus să o soluționeze în această teză.

Scopul și obiectivele lucrării. Scopul constă în reliefa și argumentarea impactului autogestiunii managementului și tehnologiei asupra dezvoltării și realizărilor la școlile elementare arabe din Israel.

În conformitate cu scopul propus în lucrare se urmărește abordarea și realizarea următoarelor **obiective**:

- Impactul autogestiunii și managementului asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Israel;
- Analiza abordărilor teoretice actuale ale managementului autoeconomic în școlile elementare arabe;
- Clarificarea aspectelor instituționale ale auto-finanțării managementului în sistemul educațional din Israel;
- Investigarea impactului tehnologiei asupra realizărilor în școlile elementare arabe din Israel;
- Efectuarea unui studiu pentru a determina impactul managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor în școlile elementare din Israel.

Noutatea științifică a investigației constă în:

- aprofundarea și completarea teoriilor privind managementul autoeconomic în școlile elementare arabe din Israel;
- ameliorarea managementului autoeconomic și tehnologiei în realizările școlilor elementare arabe din Israel;
- fundamentarea teoretică a impactului tehnologiilor asupra realizărilor școlilor arabe elementare din Israel;
- determinarea tipului multi-canal de auto-management financiar în școlile elementare arabe din Israel;
- evaluarea potențialului de auto-gestiune financiară în condițiile unor resurse limitate.

Problema științifică importantă rezolvată în domeniul cercetării constă în demonstrarea necesității implementării managementului autoeconomic și tehnologiei în școlile elementare arabe, care va contribui asupra realizărilor și dezvoltării școlilor.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a tezei sunt determinate de:

- Probleme teoretice bazate pe managementul autoeconomic și tehnologia și impactul lor asupra realizării și dezvoltării școlilor elementare arabe;
- Posibilitatea de a implementa propunerile și concluziile pentru a îmbunătăți managementul autoeconomic și tehnologia în școlile elementare arabe;
- Promovarea dependenței realizărilor în școlile elementare arabe din Israel de managementul economic și tehnologie.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în faptul că, studiind concluziile și recomandările lucrării, școlile elementare arabe din Israel pot implementa managementul autoeconomic și tehnologia pentru a asigura responsabilitatea managerului în atingerea unui nivel mai înalt al dezvoltării managementului autoeconomic și tehnologiei.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere:

1. Aprofundarea și completarea teoriilor privind managementul autoeconomic în școlile elementare arabe din Israel;

2. Fundamentarea teoretică a impactului tehnologiilor asupra realizării școlilor elementare arabe din Israel;

3. Determinarea tipului multi-canal de auto-management financiar în școlile elementare arabe din Israel.

Fundamentele teoretice și metodologice ale cercetării. Poziția autorului în domeniul cercetării a fost făcută pe baza activității cercetătorilor autohtoni și străini asupra impactului managementului autoeconomic și tehnologiei asupra realizărilor în școlile elementare arabe din Israel. Printre cei mai importanți oameni de știință care au contribuit la fundamentarea teoretică și metodologică a cercetării se numără autorii străini și locali: Burlacu, N., Cojocaru V., Jalenco M., Graur E., Guțu V., Stratan A., Roșca P., Țurcanu G., Țâu N., Hanson, E., Iverson C, J., Jesson, D., Joyce, M., Levine, M., Behrman, E.T., Blake, R.J., Botha, N., Caldwell, B. Cheng, Y.

La pregătirea tezei, autorul a folosit metodele de cercetare cum ar fi: deducerea; inducția; Analiza și sinteza; Metode grafice pentru a ilustra unele rezultate obținute; Metode comparative de analiză care au permis compararea dinamicii mai multor entități pe baza unui indicator specific.

Aprobarea rezultatelor științifice:

Conferințe: Conflictul dintre și în cadrul individual / Universitatea din Negev / Israel - Facultatea de Afaceri și Management. 3 iunie 2016; Cea de-a 10-a Conferință Chais pentru studiul inovării și tehnologiei de învățare. 10-11 februarie / 2015. Universitatea Liberă din Israel; Conferința Economiei Globale / Conferința Națională de Afaceri și Economie. Dec.6-7 / 2015. Tel Aviv-Israel; Conferința Van Leer din Ierusalim, conferința internațională de apreciere și evaluare. Dec.15-16 / 2014. Israel.

Implementarea rezultatelor științifice: Studiul poate avea, de asemenea, o importanță practică pentru guverne, organizații și instituții relevante în domeniul problemelor investigate. Evaluările și concluziile tezei pot fi luate în considerare de conducătorii instituțiilor de învățământ și de organele guvernamentale implicate în dezvoltarea și implementarea programelor de dezvoltare în educație. Studiul managementului autoeconomic și tehnologiei este semnificativ din mai multe motive. Managementul autoeconomic este o tendință nouă în școlile elementare arabe din Israel. Este necesară investigarea efectului lui asupra realizărilor școlare. Utilizarea tehnologiilor actuale în scopul instruirii are un impact deosebit asupra implicării studenților, a modului de învățare, a interacțiunilor student-profesor și a satisfacției cadrelor didactice, precum și a rezultatelor învățării.

Volumului și structura tezei. Teza include 3 adnotări în limbile română, rusă și engleză; lista abrevierilor; introducere; trei capitole, fiecare urmat de concluzii; concluzii generale și recomandări; bibliografia din 147 titluri; 6 anexe; 142 pagini de text de bază; inclusiv 11 figuri; 23 de tabele.

Publicații la teză. Rezultatele sunt publicate în 13 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: managementul procesului educațional, cercetare, integrarea tehnologică, bugetul școlii, auto-managementul financiar, managementul autoeconomic, bugetul educației, sistemul educațional israelian.

II. CONȚINUTUL TEZEI

În primul capitol „**Aspecte teoretice și metodologice ale studiului de auto-gestiune financiară a instituțiilor educaționale din Israel**” autorul relevă termenii care sunt definiți în funcție de utilizarea lor în acest studiu, termenii cuprind managementul autoeconomic, definit a fi o strategie menită să îmbunătățească educația prin transferarea către școli a domeniului important de decizie din centru și birourile regiunii, permițând managerilor, profesorilor, studenților și părinților să controleze procesul educațional, oferindu-le responsabilitatea să ia decizii privind bugetul și personalul, precum și intervenția cadrelor didactice, a părinților și a celor interesați de educație în deciziile cheie pentru a identifica un mediu mai eficient pentru elevi [19, p. 120].

Tehnologia a fost, de asemenea, definită ca fiind tipul de cunoștințe care se ocupă de invenția și utilizarea mijloacelor tehnice și a interdependenței lor cu viața, societatea și mediul, pe baza unor subiecte precum artele industriale. Școlile, districtele și guvernele au investit masiv în tehnologiile de instruire de la începutul anilor 1990. Tehnologia și pregătirea în domeniul tehnologiilor didactice a fost menționat ca "cel mai important pas unic" în integrarea tehnologiei în educație.

Conceptul de auto-management a fost ilustrat și acest sistem ne oferă cel mai bun program pentru studenți, deoarece sursele de educație vor fi disponibile în conformitate cu nevoile fiecărei comunități separat. Trebuie să fie în concordanță cu evoluțiile și să identifice un tip modern de administrație care să elimine birocrăția și lipsa de participare și să respecte în continuare ordinele autorităților superioare [27, p.11-21].

Tehnologia educației și conceptul de auto-management au fost cercetate în detaliu; Utilizările instructive ale instrumentelor tehnologice; Acestea pot include software, hardware, resurse web; Exemplele sunt podcast-uri, laptop-uri, netbook-uri, telefoane inteligente, computere tablet, sisteme de management al cursurilor, sisteme de management al învățării.

Auto-managementul școlii a fost definit ca: "Metoda școlară de formulare a sarcinilor managementului școlar în funcție de circumstanțele școlare, caracteristicile și nevoile, astfel încât membrii consiliului școlii să devină mai independenți și responsabili în utilizarea resurselor disponibile pentru rezolvarea problemelor și activarea unor programe educaționale eficiente pentru dezvoltarea școlii pe termen lung" [6, p. 65].

Integrarea tehnologiei în educație și istoria tehnologiei în practicile educaționale a fost cercetată în acest capitol. Comunicarea a fost la început cea orală de 2.500 de ani în urmă, în care memoria era singura modalitate de a transmite cunoștințele și abilitățile. Sosirea înregistrărilor scrise a cauzat îngrijorări,

chiar și atunci, printre savanți. O întrebare îngrijorătoare era dacă înregistrarea scrisă ar reduce nevoia de memorie umană.

Cum sunt luate deciziile financiare în lumina auto-managementului școlii a fost un subiect care a fost dezvăluit în mod deosebit în acest capitol. Mai mulți cercetători și savanți au cerut să se acorde autoritate deplină pentru în administrarea bugetului școlii care ar ar putea fi considerat adecvat nevoilor elevilor și comunității și să ofere fiecărei școli o sumă netă corespunzătoare.

Necesitățile financiare pentru toate școlile sunt decise de către biroul provinciei sau regiunii, inclusiv cheltuielile administrative și a transportului central, în baza nevoilor fiecărei școli în mod individual, în funcție de numărul de elevi și de școală, pentru a determina cum vor fi distribuiți banii pentru personal, dispozitive, echipamente și întreținere. În acest caz, directorul este însărcinat să implementeze obiectivele regiunii în școli (5, p. 9).

Acest lucru ar duce la creșterea responsabilității cadrelor didactice și la motivarea acestora să lucreze și să-și dezvolte performanțele, pentru a deveni mai eficiente. Contribuirea la elaborarea sau luarea oricărei decizii care ajută pozitiv la soluționarea problemelor și astfel la atingerea obiectivelor generale.

Descentralizarea încearcă să ușureze povara managementului în activitatea administrației, deoarece fiecare școală are propriile nevoi și probleme, datorită diferitor condiții de activitate. În aceste circumstanțe rolul principal în soluționarea problemelor manageriale îi revine consiliului școlar care trebuie să determine nevoile studenților și pregătirea programelor adecvate în conformitate cu obiectivele managementului învățământului elementar.

Descentralizarea învățământului nu poate fi aplicată din punct de vedere legal, ci este construită prin depășirea numeroaselor provocări, cum ar fi dezvoltarea de noi competențe, pentru a convinge oficialii și conducătorii autorităților publice în ceea ce privește necesitatea de a aloca anumite responsabilități autorităților publice regionale și de a promova inițiativele locale. Guvernele trebuie să considere că durează ani, nu săptămâni sau luni până la implementarea reformelor. Descentralizarea nu este doar o valoare administrativă, ci mai degrabă o dimensiune culturală, deoarece va crește posibilitățile cetățenilor de a participa la afaceri publice și de antrenare în utilizarea libertății și implementarea acestor acțiuni.

Modele de școli independente, sunt implementate și activează în școlile din Queensland, Dallas și Școală Independentă Pflugerville. Există și experiențe mondiale a aplicării auto-gestionării școlilor: cum ar fi experiența Statelor Unite ale Americii, Japoniei, Cambodgiei, Regatului Unit "Marea Britanie" și experiența Chinei.

O prefață despre minoritatea arabă din Israel a arătat că cetățenii palestinieni ai statului cuprind 20% din totalul populației, numărând aproape 1,2 milioane de persoane. Ei au rămas în patria lor ca urmare a înființării Statului Israel în 1948, devenind o minoritate involuntară. O parte din populația palestiniană care locuiește în prezent în Cisiordania, în Fâșia Gaza și în diasporă aparține a

trei comunități religioase: musulmani [82%], creștini [9,5%] și Druze [8,5%]. Statutul lor în cadrul instrumentelor internaționale privind drepturile omului la care Israelul este parte este acela al unei minorități naționale, etnice, lingvistice și religioase [16, p. 1403].

Ministerul Israelian al Educației a organizat în 1992 un comitet director care să studieze posibilitatea trecerii la auto-gestionare a școlii, din două motive principale: în primul rând trecerea personalului superior spre descentralizare ca o ultimă soluție după ce și-au dat seama că toate celelalte mecanisme de control au eșuat, în al doilea rând: cadrele didactice recunosc impactul educațional negativ al radicalului central. Implementarea acestui proiect a început în 1996, obiectivul primar al acestui tip de școală a fost acela de a schimba natura administrației și trecerea de la birocrație la democrație în decizie - realizare, la o altă "școală gestionată de sine însuși" dă un rol profesorului în luarea deciziilor și schimbarea politicilor școlii [8, p. 40].

Ministerul Educației din Israel, în 2015, a luat următoarea decizie:

1. Estimarea depinde de prețurile anului universitar.
2. Cheltuielile de închiriere nu sunt incluse, iar adițional nu este permis pe scară largă pentru toate școlile.
3. Cheltuielile nu includ cele care se acordă în general autorităților locale, cum ar fi transportul, securitatea și altele.
4. Nu include plata chiriilor achitate de profesori.
5. Nu include plățile profesorilor conform legii.

Caracteristicile finanțării educației în Israel au fost cercetate și s-a constatat că finanțarea școlilor conform legilor educației din Israel recunosc trei tipuri de instituții de învățământ care diferă una de la alta în funcție de proprietatea și de gradul în care instituțiile de învățământ sunt subordonate statului. Subordonarea lor către Ministerul Educației: educația formală, inclusiv educația recunoscută, care nu este formală, include instituțiile de învățământ ale rețelelor independente de învățământ, inclusiv instituțiile de învățământ din Maayan și rețelele independente ale educației religioase din Torah, Care sunt în proprietate privată a sectelor religioase și ultra-religioase și acționează sub supravegherea parțială a unor departamente ale Ministerului Educației, în special în ceea ce privește aspectele legate de sănătate și siguranță.

Există mulți elevi care se află în instituții alternative de educația formală. În 1992, 10% dintre elevi au studiat în cadrul cadrelor educaționale ortodoxe, iar în 2009, 25% dintre elevi studiau în acest sistem [1, p. 6].

Ministerul Educației și autoritățile locale sunt responsabile în comun pentru activitatea sistemului de învățământ. Statul are responsabilitatea generală pentru construirea instituției și activitatea sistemului, iar autoritatea locală trebuie să se ocupe de activitatea zilnică a sistemului și de întreținerea instituțiilor. Educația formală (educația de stat) este finanțată în cea mai mare parte de stat prin intermediul autorităților locale. Instituțiile non-statale (instituții non-

formale recunoscute) care sunt deținute de organizații publice sau private sunt, de asemenea, finanțate de stat, dar fondurile sunt transferate direct instituțiilor de învățământ. Recunoașterea non-formală recunoscută de Ministerul Educației, deși nu îndeplinește cerințele Legii Învățământului Obligatoriu și în conformitate cu definiția lor din cadrul Ministerului Educației, nu este obligată să îndeplinească aceleași condiții care sunt cerute de Educația de stat. Ca urmare, aceste instituții (care sunt în majoritate ultraortodoxe) nu predau profesiile de bază ale limbii engleze, și științe matematice. Diferite metode bugetare sunt implementate în școli în funcție de etapele educației care activează în ele. În 2001, Ministerul Educației, a format comisia pentru examinarea metodelor de elaborare a bugetelor în sistemul de învățământ elementar, cum ar fi:

- Metoda uniformă pentru elevii standard
- Metoda Standard pe clasă plus "Finanțări" de toate tipurile.
- Metoda de Standard pe clasă fără "Finanțări".
- Metoda standardului integrat pe clasă și pe elev
- Metoda de Standard pe elev.

Mai multe etape de auto-management au fost discutate în ceea ce privește integrarea tehnologiei în școală fiind detaliate și comentate.

Aspecte instituționale ale auto-managementului financiar în sistemul educațional din Israel includeau reforma educației israeliene. Statul Israel este responsabil pentru asigurarea gratuită a educației obligatorii pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani, prin gradul 10. Ministerul Educației, Culturii și Sportului (alcătuit dintr-un număr de divizii, fiecare responsabil de dezvoltarea unui anumit element al sistemului educațional), Ministerul Științei și Tehnologiei și municipalitățile locale administrează și finanțează sistemul educațional din Israel [20, p. 169].

Ca răspuns la nevoile diferitelor etnii rezidente, Israelul are patru sisteme școlare separate: arabe și druze; publice; private și; religioase. Școlile arabe și druze oferă instrucțiuni în limba arabă și lecții despre religia, istoria și cultura lor.

Administrația pentru Știință și Tehnologie este responsabilă pentru implementarea științei și tehnologiei în cadrul sistemului de învățământ și pentru pregătirea curriculumelor și materialelor de studii relevante. Administrația echi-pează și întreține laboratoare științifice în școli și centre de învățământ din țară [18, p. 215].

Tehnologia este folosită în mod universal de elevi ca o ajustare pentru depășirea unui decalaj de învățare. Unii cercetători susțin, ca atare, că utilizarea tehnologiei de către educatori ar putea crește potențialul de învățare a elevilor [3, p. 42].

Cel de-al doilea capitol ”**Diagnosticul managementului autofinanciar al școlilor din Israel**” este dedicat analizei sistemului financiar în domeniul educației în Israel și schimbările instituționale ale auto-managementului financiar educațional. Ministerul Educației este responsabil pentru programele școla-

re, standardele educaționale, supravegherea cadrelor didactice și construcția clădirilor școlare. Autoritățile locale sunt însărcinate cu întreținerea școlară, precum și cu achiziționarea de echipamente și materiale. Cadrele didactice la nivelul grădiniței și al școlii primare sunt angajați ai ministerului, iar cei din clasele superioare sunt angajați ai autorităților locale, care primesc finanțare din partea ministerului în funcție de mărimea populației școlare. Guvernul și autoritățile locale finanțează 80% în domeniul educației, în timp ce restul provine din alte surse. Deși guvernul cheltuie puțin pentru educație pe elev, acesta alocă în educație unul dintre cele mai mari procente din produsul său intern brut. Parțial datorită ratelor ridicate de înscriere în rândul populației totale. Israelul cheltuiește echivalentul a 6,5% din PIB-ul său în educație; 4,4% din totalul învățământului non-terțiar (peste media OCDE de 3,7%) și 1,6% în învățământul terțiar, în comparație cu media OCDE de 1,5%. [26, p.10].

Școlile de stat sunt finanțate integral de stat, prin intermediul autorităților locale. De asemenea, statul finanțează școli recunoscute non-oficiale [în cea mai mare parte ortodoxe], la care se transferă fonduri în mod direct. În plus, Ministerul Finanțelor finanțează multe instituții ultra-ortodoxe prin intermediul municipalităților locale [29, p.3].

Instituțiile clasificate în ultimele două categorii (neoficiale recunoscute și ultra-ortodoxe) nu sunt obligate să adere la Legea învățământului obligatoriu, iar în termenii MOE nu trebuie să îndeplinească niciuna dintre cerințele aplicabile învățământului public. Drept urmare, ei nu predau subiecte de bază precum engleza și științele matematice. Pentru a legitima finanțarea școlilor ultra-ortodoxe, care au devenit anterior ilegale prin decizia Curții Supreme, sa adoptat un nou act. [28, p.52]

Raportul Centrului Taub [2015] evidențiază faptul că sistemul educațional israelian este înscris în diferite moduri, la fiecare nivel de educație. În învățământul preșcolar și secundar superior, statul a aplicat rar o politică de acțiune afirmativă. Cu toate acestea, în învățământul primar și secundar inferior, în ultimii ani, statul a utilizat trei metode principale de bugetare, fiecare dintre acestea cuprinzând elemente de acțiune afirmativă: [1] buget de clasă, cu adăugirea "finanțelor" suplimentare; [2] diferență bugetului pentru elev [formule ponderate pe elev]; [3] metoda bugetului combinat [5, p. 499].

Cheltuielile naționale pentru educație din PIB au variat de la un an la altul, comparativ cu cheltuielile naționale pentru 2005, când a fost de 8,3%, dar a scăzut în 2010 cu un procent de 0,1%, a devenit 8,2%, iar bugetul Ministerului Educației în 2005 a fost de 9,9 %. A crescut până în 2010 la 10,1%. Creșterea bugetului Ministerului Educației reflectă cererea tot mai mare de cheltuieli pentru educație, care se confruntă cu creșterea numărului de elevi și cu nevoia de expansiune [13, p.460].

Tabelul 1. Cheltuieli naționale și publice pentru educație

Anul	Cheltuieli naționale în educație (ca procent din PIB)	Cheltuieli curente în educație** (ca procent din consumul privat și public)	Partea sectorului Guvernamental (ca procent din cheltuielile naționale în educație)	Bugetul Ministerului Educației (ca procent din bugetul guvernamental)
1995	8.8	9.6	78	9.0
2000	8.5	9.8	79	9.5
2005	8.3	9.6	76	9.9
2010	8.2	9.3	80	10.1

Sursa: [2].

Ministerul Educației oferă mai multe tipuri de finanțare școlilor. Cea mai mare sumă se alocă salariilor profesorilor și cheltuielilor aferente, cum ar fi formarea continuă a cadrelor didactice. Al doilea tip susține o serie de programe suplimentare, atât îmbogățire, cât și remediere, care joacă un rol esențial în sistemul educațional israelian. Unele dintre aceste fonduri se presupune că sunt alocate pe baza nevoii, deși chiar și școlile cu nevoi mai puține depind foarte mult de această finanțare. Ministerul finanțează, de asemenea, construcția școlilor noi [15, p.12].

În lucrare au fost cercetate elementele mecanismului financiar de auto-management al școlilor din Israel. Aceasta a concluzionat că o construcție model a unui buget școlar care include foi de planificare bugetară pentru diferitele niveluri de venit ale școlilor, transferuri ale autorităților locale, venituri parentale și alte venituri pentru diferite cheltuieli administrative. Include cheltuielile pentru programe "Cheltuielile părinților", cheltuielile managerilor de resurse umane și cheltuielile desemnate în beneficiul planificării pe termen lung, în final, modelul include o concentrare a veniturilor și cheltuielilor, centralizează toate fișele de date și designul care prezintă o imagine cuprinzătoare privind distribuția bugetului și a echilibrului fiscal". Acest model este folosit în prezent pentru auto-gestionarea școlilor înscrise în acest model, începând cu anul 2011, care include planificare bugetului lor, iar consilierii în timpul finanțării însoțesc școlile [2].

Un studiu realizat de Centrul Taub pentru Studii de Politică Socială din Israel arată că numai 4% din totalul orelor de lucru ale cadrelor didactice sunt finanțate de municipalități. Municipalitățile cu populație mai bogată din punct de vedere socio-economic finanțează mai multe ore de lucru în școlile din comunitățile lor în raport cu municipalitățile situate în zone socio-economice mai sărace, ceea ce reduce eficacitatea politicilor de acțiune afirmativă ale Ministerului Educației. Totodată, municipalitățile alocă mai multe resurse școlilor din raioanele lor care au profil socio-economice mai slabe-o acțiune care întărește eforturile de acțiune afirmativă. Efectul general este că alocarea finanțelor municipale a orelor de lucru a condus la reducerea ușoară a eforturilor de acțiune afirmativă ale Ministerului Educației [24, p. 200].

Actualul sistem educațional israelian este format din două fracțiuni: învățământul de stat religios (circa 20%) și educația seculară de stat (aproximativ

80%). Sistemul educațional israelian este centralizat din punct de vedere structural și procedural. Toate cadrele didactice de la nivelul școlii elementare și 25% din personalul din învățământul secundar sunt angajați ai statului. Astfel, Ministerul Educației este responsabil de angajarea și plasarea profesorilor, directorilor și inspectorilor. Curriculumul școlar la nivel elementar este uniform și obligatoriu, materialele fiind dezvoltate la nivel central. Ministerul Educației decide cu privire la finanțare, administrație și organizare, precum și educația cadrelor didactice la nivel primar și mediu.

În cadrul autogestiunii, directorii principali nu poartă, de obicei, numai responsabilitatea managerială pentru resurse, ci și activitățile operaționale legate de managementul financiar. Asistenții principali oferă ajutor pentru ordonarea, verificarea și alocarea resurselor educaționale, dar sprijinul logic al echipelor de conducere și bursiere nu este evident. Finanțarea școlilor depinde foarte mult de mărimea școlii (adică numărul de elevi). Școlile mai mari primesc în mod substanțial mai multe mijloace financiare pentru a funcționa în mod eficient decât școlile mai mici. În consecință, directorii școlilor mici au mai puțin spațiu de respirație financiară decât colegii lor din școlile mai mari. Bugetarea decentralizată înseamnă alocarea fondurilor într-o sumă forfetară, mai degrabă decât categoriile predefinite de cheltuieli (de exemplu, o anumită sumă pentru cărți, o anumită sumă pentru salarii) oferă școlii posibilitatea de a cheltui bani pentru a-și atinge obiectivele. Auto-finanțarea poate oferi o condiție importantă școlilor să utilizeze eficient resursele în funcție de propriile caracteristici și nevoi de a-și atinge propriile obiective și de a-și rezolva propriile probleme în timp.

Tipul multi-canal de auto-management financiar în condițiile școlare din Israel a fost examinat în această cercetare care demonstrează că autoritățile locale, joacă un rol important în distribuirea resurselor educaționale. Tendința de a transfera politica educațională autorităților locale beneficiază, în primul rând, de comunități bine dezvoltate, în timp ce subminează educația în autoritățile locale mai sărace. Orașele bogate adaugă orele de predare și alte servicii din bugetele orașelor (cum ar fi îngrijirea dentară, operată în doar o treime din autoritățile locale; Cursuri pregătitoare pentru examenul de înmatriculare; Plăți pentru orele de predare suplimentare al căror scop este crearea de clase mai mici).

Autoritățile locale bine dezvoltate au un rol activ în gestionarea activității școlilor, în școlile gestionate de rețele și în școlile "recunoscute, dar neoficiale". Autoritățile locale ridică și distribuie fonduri, mențin contactul cu organizațiile nonprofit și cu întreprinderile prin fonduri de "suport financiar" (atunci când fondurile alocate de proiect sunt compensate de finanțarea externă). Autorități locale mai sărace, pe de altă parte, se confruntă cu probleme de gestionare și financiare, făcându-le incapabile să completeze bugetul pentru educație și care nu pot să colecteze complet co-plățile părintești, ceea ce duce adesea la transferarea managementului școlar către o rețea școlară. Aceste autorități locale pot să

realizeze noi programe educaționale în primul rând cu ajutorul filantropiei [12, p.11].

Chiar și într-un sistem care permite școlii un grad ridicat de autonomie, este important să se elaboreze acorduri de bază și comune prin relații reciproce între școli, precum și între școli și autorități. Cadrul de descentralizare școlară oferă oportunități pentru un nou tip de guvernare școlară. Este favorabil un mod de guvernare comună sau de parteneriat care să permită cadrelor didactice și părinților să abordeze modele ierarhice de control și gestionare birocratică. Conform abordării de descentralizare, împărtășirea guvernantei școlare cu profesorii și părinții este percepută ca o strategie de îmbunătățire a sistemului educațional. Spre deosebire de alte țări, descentralizarea în Israel nu a fost însoțită de sprijin legal. Deși legile școlare de bază au fost modificate de mai multe ori de la acceptarea lor de către parlamentul israelian în anii 1950 și 1960, structura juridică a sistemului școlar rămâne neschimbată până în prezent. Cu toate acestea, descentralizarea școlară este în dezvoltare, unele prin directive administrative din partea ministerului, prin prerogativele sale de a efectua "experimente" în școli. Unele dintre aceste așa-numite "experimente" durează mai mult de 10 ani și implică câteva sute de școli (dintr-un total de aproximativ 2700), făcând aceste schimbări de politică permanente, mai degrabă decât experimente. Alte schimbări se întâmplă pur și simplu prin convenție, obiceiuri și presiuni ale părinților, autorităților locale, grupurilor diferite de interese și din interiorul școlilor [9, p. 195].

În această lucrare a fost realizat un studiu în școlile elementare arabe din Israel, acest studiu a fost îndreptat spre abordarea analitică descriptivă, o abordare cantitativă utilizând un chestionar elaborat în contextul unor instrumente universale pentru a colecta informații din eșantionul de cercetare. Savantul Ary în 2006 a declarat că cercetarea cantitativă este "Ancheta care utilizează definiții operaționale pentru a genera date numerice pentru a răspunde la ipoteze sau întrebări predeterminate" [1, p. 637]. O cercetare cantitativă minimizează cercetătorul sau tendința contextuală prin limitarea cadrului la analiza datelor numerice obiective.

O abordare comparativă cauzală, cunoscută și ca *ex post facto*, a fost luată în considerare pentru acest studiu deoarece determină o relație între variabilele independente și cele dependente de două sau mai multe grupuri. Acest studiu a încercat să determine o relație între variabilele profesorilor și directorilor. Corelația nu încearcă să înțeleagă cauza și efectul, ci încearcă să determine puterea și direcția relației dintre variabile. "Corelația este folosită pentru a măsura asocierea variabilelor" Intenția cercetătorului pentru acest studiu a fost de a măsura influența managementului autoeconomic și a tehnologiei asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Israel.

Datele au fost colectate printr-un chestionar exploratoriu. Rezultatele cercetărilor au furnizat informații valoroase despre influența managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Is-

rael. Analiza acestor date a contribuit și la validitatea și forța rezultatelor cercetării.

Întrebări de cercetare

Au fost investigate următoarele întrebări de cercetare:

1. Care este influența managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor școlare elementare?

2. Există diferențe statistice semnificative în ceea ce privește influența managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor în școlile elementare arabe din punctul de vedere al cadrelor didactice și directorilor atribuite sexului, nivelului carierei, nivelului academic, anilor de experiență și cursurilor de formare?

Ipoteze

1. Managementul autoeconomic influențează realizările școlilor elementare arabe din Israel.

2. Tehnologia are o influență asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Israel.

Participanți

Populația țintă a studiului au fost profesorii și directorii școlilor elementare arabe din Israel, aceștia au fost bărbați și femei, de la două niveluri de carieră (profesor și director), niveluri academice diferite, experiențe diferite și diferite cursuri de formare. Populația țintă este formată din instituțiile, persoanele, problemele și sistemele la care sau în care constatările sondajului urmează să fie aplicate sau generalizate. A fost utilizat un eșantion de 330 cadre didactice și directori, iar participanții au fost selectați de la treizeci de școli elementare arabe din Israel. Eșantionarea aleatorie este în general considerată benefică, deoarece membrii studiului vor avea aceeași șansă de a fi selectați și rezultatele pot fi generalizate pentru un număr mai mare a populației.

Diferența dintre școlile arabe și cele evrești este clară și imensă, deoarece municipalitățile arabe suferă neglijența guvernamentală și reducerea finanțării care le-a făcut slabe, ceea ce le-a afectat și capacitatea de a oferi un sprijin mai mare școlilor arabe.

Reorganizarea și cooperarea dintre școli, pe de o parte, și municipalități, părinții și familiile, organizațiile locale, sectoarele comerciale din municipalități cu scopul de a ridica nivelul școlilor și a îmbunătăți rezultatele educaționale. Acest capitol a urmărit să determine influența managementului autoeconomic și tehnologiei asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Israel.

Rezultatele studiului în teren au arătat că eșantionul conținea [330] persoane, inclusiv [90,9%] cadre didactice și directori [9,1%]. [81,5%] deținători de diplomă de licență, [15,5%] deținători de diplomă de masterat și [3%] titulari de doctorat. [20%] cu o experiență de mai puțin de 3 ani, [28,8%] cu experiență de 3-6 ani și [60,3%] cu ani de experiență mai mult de 6 ani. [10,3%], cu un număr de cursuri de formare mai mici de 6, [50%] cu 6-10 cursuri de formare și cu [39,7%], cu mai mult de 10 cursuri de formare. Descrierea întrebărilor stu-

diului prin mijloace și abateri standard. Media scopului de gospodărire economică a fost de 3,93, iar gradul în funcție de scară a fost [de acord], ceea ce înseamnă că eșantionul a fost de acord cu privire la aplicarea auto-managementului economic în toate elementele sale și iar aspectele egoismului economic se observă în școlile supuse studiului. Media domeniului tehnologic a fost de 3,93 iar gradul conform scalei Likert a fost [de acord], ceea ce înseamnă că eșantionul a fost de acord cu integrarea tehnologiei în școală, eșantionul a asigurat de asemenea că aspectele legate de integrarea tehnologică sunt observate în școli.

Descrierea întrebărilor studiului prin mijloace și abateri standard:

Tabelul 2. Statistică Discriptivă

	N	Minimum	Maximum	Mean	Abateri
Managementul autoeconomic	330	2.93	5.00	3.9364	.39273
Technologia	330	1.26	4.95	4.0386	.41041
Realizările școlilor	330	3.35	5.00	4.1463	.37235
Total	330	2.87	4.79	4.0404	.27272
Valabil N [listwise]	330				

Surca: SPSS.

Eșantionul a fost de acord cu rezultatele sondajului și sunt prezentate prin pregătirea mai bună a elevilor și prin calitatea clădirilor școlare, laboratoare, metode de predare, instrumente, mijloace educaționale și capacități școlare.

Rezultatele au arătat că nu au existat diferențe statistice semnificative în ceea ce privește influența managementului autoeconomic și tehnologiei asupra realizărilor școlare din punctul de vedere al profesorilor și directorilor atribuite sexului, carierei, nivelului academic, anilor de experiență și numărului de cursuri.

Rezultatele au arătat, de asemenea, că există o corelație la nivelul [$\alpha = 0,05$] între auto-managementul economic și realizările școlare și că există o corelație la nivelul [$\alpha = 0,05$] între tehnologie și realizările școlare.

Testele Metsav au demonstrat care sunt rezultatele examenelor efectuate în școlile arabe din Israel pentru clasele a II-a, a cincea și a opta la disciplinele: arabă, ebraică, știință și engleză. Aceste examene testează realizarea elevilor în decursul a 4 ani și sunt executate de Comitetul Regional de Măsurare și Evaluare, care este supus Ministerului Educației [33].

Rezultatele acestor examene sunt deschise, fiecare poate vizualiza folosind codul școlii. Examinările au fost efectuate în 2011 în școlile incluse în studiul actual și, după 4 ani, în cursul cărora au fost integrat managementul autoeconomic și programele computerizate, examenele au fost reluate în 2015, iar rezultatele au fost anunțate în 2016. Se observă că, deși au existat și alți factori care au avut influență asupra rezultatelor, influența managementului și a

programelor computerizate a fost asigurată de cadrele didactice și de directorii incluși în eșantionul de cercetare.

Rezultatele celor două teste menționate au arătat că rezultatele clasei a cincea se schimbă înainte și după descentralizarea școlilor din nordul Israelului. Potrivit Ministerului Educației, decalajul dintre elevii din Israel în ambele comunități, arabi și evrei, sa lărgit în ultimii ani, așa cum s-au dovedit prin rezultatele lui Meitzav prin diferite grade și prin diferitele discipline școlare, care au pus în pericol procesul educațional în ansamblu, prin urmare, Ministerul a elaborat metode noi și multiple, inclusiv descentralizarea administrației școlare, ca mijloc de susținere a școlilor, pentru a asigura nevoile elevilor, deoarece ministerul nu alocă un buget satisfăcător pentru școlile arabe din Israel [31].

În figura 1 sunt prezentate rezultatele elevilor din clasa a cincea, care prezintă diferențele de realizare în rândul elevilor la diferite discipline, indicând impactul pozitiv al descentralizării asupra rezultatelor studenților Meitzav în știință și tehnologie:

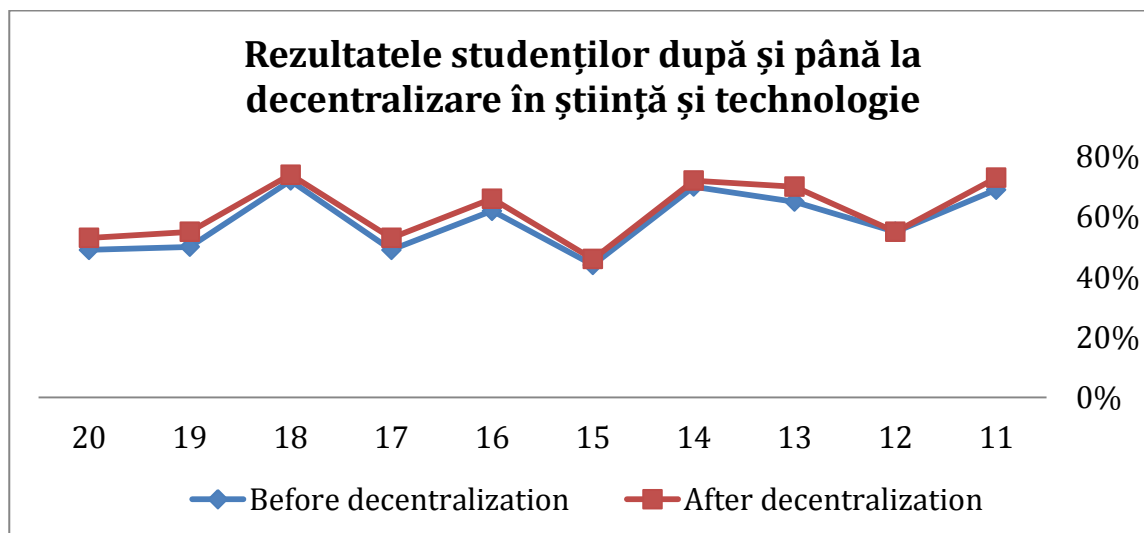

Fig 1. Rezultatele Meitzav ale studenților.

Sursa: Elaborată de autor

Figura de mai jos demonstrează o calitate mai înaltă a rezultatelor școlilor selectate din nordul Israelului, indicând progresele înregistrate în rezultatele studiilor de matematică ale elevilor, deși îmbunătățirea este ușoară în unele școli, dar este semnificativă având în vedere sprijinul financiar slab pe care ministerul îl alocă comunității școlilor arabe, care diferă după aplicarea descentralizării și integrării tehnologice în procesul educațional [23].

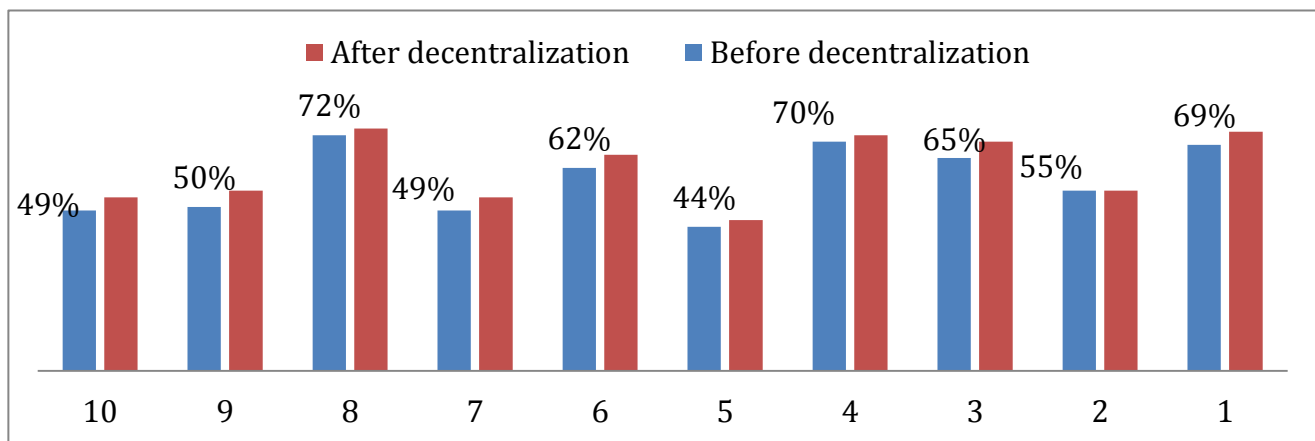

Figura 2. Creșterea constantă și eșecul în performanța studenților
Sursa: Elaborat de autor

În Capitolul 3. "**Dezvoltarea metodelor de auto-gestiune financiară ale școlilor din Israel, bazată pe teoriile fuzzy și a abordării multifactoriale**", s-a analizat sistemul de învățământ superior al școlilor din Israel și Republica Moldova. Rezultatele au arătat că sistemul de învățământ primar din Israel, în care un număr de 800 000 de elevi frecventează 2 200 de instituții de învățământ, dezvoltate în mai multe etape. Prima etapă, care a cuprins primele două decenii ale existenței Israelului, a fost caracterizată printr-o politică de a-și schimba numele. Învățătorii din țara de origine provin din emigranți, în unele localități imigranții locali au format majoritatea. În scopul de a promova evoluția unei societăți omogene și de a bloca diferențele și disparițiile dintre imigranți și veteranii din Israel și dintre evreii din vest și cei de origine din Orientul Mijlociu, a fost adoptat un curriculum uniform pentru toți elevii din Israel [21].

Scopul principal a fost schimbarea celor mai vechi instituții de învățământ care au existat înainte de înființarea statului Israel și pentru a absorbi și a uni emigranții într-o singură curriculă uniformă - pentru a asigura succesul unui popor unificat în cadrul unui stat, a unui singur curriculum. Școlile și profesorii au fost priviți ca parteneri în misiunea ideologică de forță pentru formarea unei societăți cohesivă. Această aspirație la uniformitate a transformat profesia de învățător într-un mod conservativ și a deteriorat abilitatea de a face față diferențelor enorme care și astăzi există între diferite grupuri de elevi. [7, p137].

A doua etapă a început în anii 1960, când o abordare graduală pentru a evidenția diferența necesităților elevilor referitor la uniformitatea prestărilor serviciilor educaționale. Această abordare a constituit o politică a copilului, care a prezentat un sistem de învățământ superior. El a oferit sistemul de învățământ primar în Israel pentru a lansa o instruire individuală, pentru a participa la o învățătură indispensabilă și a implementa de la început cercetarea. A fost promovat dezvoltarea,

eficientizarea mediului înconjurător, flexibilitatea și structura curriculara multilaterala, dezmemorarea societății fruntuale a școlii, implicarea comunității, identificarea individuală a elevilor și o diminuare a raționamentului (17, p. 130).

A treia etapă în evoluția sistemului de învățământ primar în Israel este caracterizată prin contradicții în domeniul politicii pedagogice. Pe de o parte, politica de angajare a profesorilor și tendința de transferare a autorității spre școli; înțelegerea noii etape de informare și accesibilitatea la cunoaștere, ignorarea profesorului ca promotor în ghidarea elevului spre sursa de cunoaștere mai degrabă decât unica sursă de cunoaștere în sala de clasă. Această direcție a fost însoțită de creșterea tendinței spre încurajarea elevilor pentru ași construi activ o hartă individuală a cunoștințelor și spre angajarea calculatorului pentru scopuri de instruire. În acel moment, abordările pedagogice contradictorii au contribuit la obținerea sprijinului, în special în ceea ce privește standardizarea învățământului și testarea metodologiei. Aceste politici au promovat școlile cu nivel jos la scară internațională, performanța școlară și au încercat să reducă critica crescândă a metodelor de instruire prin care elevii manifestă un înalt nivel de creativitate la latitudine școlară. Aceasta se reflectă prin creșterea folosirii din partea elevilor a cadrului instrucțiunilor rigide și anume în dezvoltarea culturii testărilor de înalt nivel [34].

În Republica Moldova, după revizuirea sistemului de învățământ, sa constatat că elevii de învățământ preșcolar încadrează copii de la 3 la 6 ani [7]; Învățământul primar următorii 4 ani [clasele I-IV clase]; Gimnaziul are o durată de educație de 5 ani (V-IX grade); durata liceului este de 3 ani [clasele X-XII]. Școlile de învățământ secundar [durata a studiilor de unsprezece ani] a existat până la sfârșitul perioadei de tranziție care a condus la o nouă structură a sistemului de învățământ [4, p. 138].

Educația de vocație secundară oferă o pregătire profesională (profesie), și o activitate de învățare și o reevaluare de lungă durată pentru muncitori calificați și neînvațați. Cea de-a doua ediție a profesiei este asigurată de colegii. Deținătorii diplomelor de bacalaureat și de școală sau de gimnaziu pot fi înscriși în colegii ca rezultat al unui contract de admitere. Punctul forte al studiilor este de 2-3 ani. Durata studiilor part-time sunt cu un an mai mult [22].

Învățământul superior este realizat de instituțiile de învățământ superior: universități, academii și instituții. Spațiul de învățământ post-educație este oferit de instituții de învățământ superior și de instituții care dispun de condițiile necesare pentru învățământul teoretic și specializat de cercetare și personal de profesori. Învățământul post-universitar se realizează prin posturile de doctorat, post-doctorat și alte tipuri de cursuri post-universitare, și cursuri de dezvoltare profesională de învățământ furnizate de cercetători și de instituții de învățământ superior. Cursurile de studii pe viață sunt realizate de instituții de învățământ vocațional specializat și de alte tipuri de instituții publice sau private care se supun acreditării academice sau dețin o licență de a presta așa fel de pregătire în

conformitate cu legile în vigoare. În 2014, cheltuielile pentru susținerea salariilor și furnizarea echipamentelor au fost oferite pentru centrele de resurse și incluse în normele de învățământ ale școlilor [31]:

- Suport profesorilor - 76.0 MDL
- Centru de resurse - 84.8 MDL

În 2013, nu au fost furnizate cheltuieli inclusiv pentru instituțiile preșcolare. În anul 2014, capitalul excedentar al acestor instituții a fost de 26 681,1 mii lei.

În ultimii ani, Ministerul Educației a promovat instrumentele sociale de contabilitate pentru școlile din întreaga țară, cu suportul Băncii Mondiale. În ceea ce privește acest sistem de învățământ, școlile au obținut mai multă autonomie și acum au împuterniciri să fie angajate cu comunitățile locale în administrarea resurselor financiare și umane [30].

Beneficiile pe care le-a obținut datorită autonomiei financiare sunt foarte multe - o mai bună guvernarea a școlii la nivel local. Li s-a acordat o șansă pentru a lua decizii în domeniul sistemului învățământului ei au o șansă pentru a dezvolta și investi și să-și determine prioritățile la propria decizie: să facă ceea ce este mai bine pentru școală. De asemenea, putem conchide că s-a trecut la responsabilitate deplină pentru cheltuielile efectuate, pentru activitatea școlii în ochii comunității și în cel mai bun interes al elevilor [10, p.100].

Moldova a fost printre primele țări care s-a alăturat Parteneriatului Global pentru Contabilitatea Socială, inițiativă administrată de Banca Mondială care promovează angajarea cetățenilor în activitățile instituțiilor publice. [27, p.11-12].

Schimbările nu au fost ușoare, mai întâi, directorii de școală și profesorii a fost necesar să învețe cum să elaboreze bugetul și cum eficient să procure bunuri și servicii. Dar, după cum a fost implementat și eficacitatea proiectului se poate spune că s-a meritat [32].

Când pentru prima dată a fost abordată problema calității educației fiecare se apropia și sprijinea inițiativa dar imediat se interesa de finanțare și școlile au fost mai bine finanțate. Dar ce înseamnă, cât de mult și de unde se vor lua banii. Primul lucru pe care ar trebui să fie făcut este examinarea finanțării, fondurile alocate. Și dacă acești bai sunt folosiți corect și în manieră transparentă. Centrul succesului reformelor este să se înțeleagă că școala este o instituție care știe de ce are nevoie și cum să finanțeze activitățile lor.

Primul lucru pe care l-au făcut a fost implementarea finanțării autonome a școlilor. În anii trecuți, au fost realizate numeroase proiecte care au fost implementate în școlile cu aproximativ aceiași bani, ceea ce demonstrează că banii au fost cheltuiți mult mai eficient. Responsabilitatea socială funcționează ca o coaliție multilaterală, în care atât părinții, cât și elevii sunt cheia succesului.

În opinia noastră, mai multă autonomie pentru școală vine cu trei puteri specifice: puterea de a lua decizii, responsabilitate, și transparență. Cu aceasta, elevii, părinții, profesorii și toată comunitatea poate să țină școala în măsură să

contabilizeze calitatea educației pe care o oferă. O astfel de învățătură face ca copiii să fie mai competitivi și să-și urmeze visurile.

În opinia autorului sistemul financiar, extrem de important este în favoarea școlii din Israel, s-a menționat că sistemul școlar din Israel nu are încă o puternică infrastructură publică. Mai multe dintre orele de lucru sunt finanțate de autoritatea publică iar majoritatea profesorilor sunt angajați ai Ministerului Educației sau ai autorităților locale. Totuși, în ultimele trei decenii privatizarea a făcut serioase schimbări, cum ar fi părinții organizațiile nonprofit și comerciale care au jucat un rol foarte important. Privatizarea este nu numai un produs al cadrului serviciului public slăbit dar și un catalizator al lui. Având în vedere politicile sociale și economice neoliberale și o diminuare a investițiilor publice în educație, sectorul privat a contribuit prin implicarea sa în finanțarea și modelarea educației. Și pentru că activitatea sectorului este ancorat în familie în interesul sectorial sau a businessului, abilitatea statului să mențină control asupra formatului și conținutului educației este încă în erodare [OCDE, 2014].

Principala manifestare a sistemului managerial școlar în Israel este următorul:

- S-a reușit reducerea severă a alocațiilor de stat în domeniul educației și creșterea finanțării sectorului privat a școlilor publice.

- Adoptarea unui model liber de piață pentru sistemul școlar subliniind unicitatea, competitivitatea și capacitatea școlilor.

- Metodele de măsurare și evaluare împrumutate din lumea corporațiilor.

- Antreprenoriatul privat.

- Externalizarea și comercializarea funcțiilor care au fost inițial realizate de Ministerul Educației.

- Companiile, organizațiile non-profit și fundațiile care își desfășoară activitatea în cadrul școlilor.

- Societățile din "flexibilitate sporită" au fost implicate în noi angajări și aranjamente pentru profesori și deasemenea mai curent alte forme noi de formare [14, p. 67].

Prin asumarea potențialului automanagementului în condițiile resurselor limitate, rezultatele au arătat că școlile autonome au suferit aceleași schimbări bugetare ca și celelalte școli. Cheia succesului lor este "livrarea bunurilor", în ciuda finanțării neadecvate și resurselor limitate la fel ca tot sistemul școlar. Cheia succesului depinde de investițiile în ingredientele școlare care nu este necesar să poarte etichetă de preț:

1. Liderșipul puternic a instituției, susținut de caracterul autonom al sistemului;

2. Prezența unor puternice valori printre personalul școlii privind scopul educațional;

3. Protecția mediului înconjurător;

4. Cerințele nucleului curriculumului și așteptările înalte indiferent de locul de muncă.

În opinia autorului privatizarea sistemului școlar din Israel a atins consecințe esențiale, cea ce grăbește declinul sistemului educațional public și reducerii influenței conducerii Ministerului Educației, el este parte a diminuării investițiilor de stat în sistemul educațional cea ce a majorat rolul sectorului privat în finanțarea și formarea educației; a înlocuit învățarea cu competiția pentru testarea nivelului la subiectele de bază; și lărgeste golurile culturale și cele de bază în clasă, astfel adâncind inegalitățile în educație.

Apariția și proliferarea școlilor autonome va cere o nouă mentalitate în rândul celorlalți administratori la toate nivelurile, dar în primul rând la nivelul școlii însăși. Recunoașterea faptului că școlile pot fi pregătite diferit pentru a activa independent Ministerul Educației și municipiile locale trebui să fie încurajate să stabilească realizări diferențiate pentru supraveghere pentru fiecare școală în districtele lor. Utilizarea criteriilor obiective cum ar fi performanța elevilor, lucrul în echipă, operațiuni, strategii educaționale la nivel de școală (planul bugetului și a personalului) Ministerul Educației și municipalitățile pot acorda unor școli o mai mare autonomie pentru elaborarea propriilor strategii educaționale și planuri operaționale de buget și lucru în echipă în același timp promovând alte școli cu înalte domenii de îndrumare, asistare cu suport tehnic.

Școlile autonome au devenit proiecte progresive socio-politice în materie de educație care au fost ca o reacție împotriva stagnării în cercetarea educațională și business, politici educaționale care au creat inegalități sociale severe în societate. Deseori sistemul școlilor autonome în educație este privit ca ceva ce a venit din afară – o disciplină externă care niște individuali încearcă să-l incorporeze într-un domeniu stabilit. Mai mult decât atât, domeniul educației a fost întotdeauna deschis pentru alte sisteme. În acest timp, educația a fost întotdeauna centrul procesului globalizării și nu în ultimul rând, sistemul școlar autonom al educației continuă să fie o tendință generală în istoria globală, o activitate care se desfășoară în lumea pieții socio-culturale și continuă astăzi în filosofie, sociologie și istoria educației.

O provocare este aceea de a formula un buget educațional capabil care abordează alte schimbări în diferite sisteme. Reducerea bugetului în sistemul educațional din Israel a fost vizibil în ultimii ani și a condus spre extinderea mărimii claselor și câteva ore pentru profesori pe săptămână, povară grea pentru profesori, pierderea flexibilității pedagogice în școli, încetarea tendinței spre autonomia școlii și autogestiei și câteva resurse pentru avansarea populației dezavantajate, inclusiv pentru sectorul arab [21].

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetările efectuate în domeniul impactului managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor în școlile elementare arabe din

Israel prin utilizarea diagnosticului potențialului de auto-gestiune financiară au permis următoarele concluzii:

1. Modele și programele de autogestiune școlară investigate și detaliate din diferite puncte de vedere și studii au fost efectuate în sistemul educațional din Israel cu privire la acest subiect. Managementul autoeconomic și integrarea tehnologică au avut o preocupare deosebită fiind o mare schimbare în sistemul educațional din Israel și au determinat informații specifice despre impactul managementului și tehnologiei autoeconomice asupra realizărilor școlilor elementare la școlile arabe din Israel [1, p.131 - 137].

2. Privatizarea activă a sistemului școlar din Israel are următoarele consecințe: grăbește declinul sistemului educațional public și reducerea rolului de conducere a Ministerului Educației; diminuează investițiile de stat în sistemul educațional și a creat rolul sectorului privat în finanțarea și formarea educației [4, p.132].

3. O provocare este aceea elaborarea unui buget educațional capabil să răspundă altor schimbări în diferite sisteme, reducerea bugetului în sistemul educațional din Israel în ultimii ani a condus spre extinderea mărimii claselor și reducerii orelor pe săptămână, povară grea pentru profesori, pierderea flexibilității pedagogice în școli [3, p. 1403]

4. Managementul autoeconomic permite școlii să-și stabilească propriile obiective educaționale, să coopereze cu profesorii, studenții, părinții și comunitatea în luarea deciziilor și atingerea lor. Administrația școlară a devenit flexibilă pentru a colabora cu diferiți parteneri ai procesului educațional [6, p. 249].

5. Climatul organizațional în școală este deschis și bazat pe autonomie și încredere. Școala raportează autorităților centrale cu privire la obiectivele stabilite pentru ea însăși, modul în care își cheltuie resursele și își stabilește prioritățile și rezultatele educaționale și sociale. Acordarea de competențe largi școlii atât în pedagogie, cât și în domeniul bugetului impune încredere și flexibilitate directorului școlii [7, p. 128].

6. Autogestiunea în școală se bazează pe metodele de predare în școli, fiind conștientă de nevoile în schimbare și resursele limitate, principiul autogestiunii școlii cere școlilor să dezvolte expertiză în diferite domenii și să acționeze inteligent, flexibil și respondent. Abilitatea de a schimba abordarea educațională, de a stabili viziunea, scopul și obiectivele școlii, permite personalului educațional să-și determine prioritățile și conducă la obținerea rezultate scontate, permite școlilor autoadministrate să se concentreze asupra atingerii obiectivelor prioritare [2, p. 31].

7. Școlile autoadministrare se consideră responsabile și implicate în succesul tuturor elevilor din școală. Școlile autoadministrare sporesc nivelul educațional al elevilor, dreptul și cele mai bune condiții de învățare și dezvoltare pentru fiecare student. Școlile autoadministrare vor spori gradul de respect și satisfacția elevilor, profesorilor și părinților iar climatul academic va fi îmbunătățit semnificativ [8, p. 250].

8. Personalul școlii cunoaște nevoile studenților și ale populației, având în vedere independența, resursele, instrumentele adecvate și instruirea acolo unde este nevoie. Astfel, școala la autogestione îmbunătățește cultura managementului școlii, personalului educațional li se vor oferi spații de autonomie și autoritate, iar școala se va dezvolta profesional [9, p.35].

Recomandări:

Cercetarea efectuată în domeniul managementului și tehnologiei autoeconomice în școlile elementare arabe din Israel ne permite să propunem următoarele concluzii:

1. Ministerul Educației din Israel trebuie să implementeze managementul autoeconomic în toate școlile elementare arabe din Israel pentru beneficiile și avantajele sale care au impact asupra realizării școlare în ansamblu.
2. Implementarea tehnologiei este foarte rapidă, iar educația trebuie să facă față revoluției pentru a crea studenți înarmați cu toate tipurile de informații necesare pentru generațiile viitoare.
3. Ministerul Educației și Administrația Publică Locală trebuie să acorde mai multă atenție la etapa actuală implementării acestor deziderate pentru importanța sa în dezvoltarea personalității studenților.
4. Ministerul Educației trebuie să organizeze mai multe cursuri pentru directorii școlilor arabe din Israel cu privire la managementul autoeconomic, cerințele și căile de dezvoltare.
5. Ministerul Educației trebuie să continue să sprijine modelul aplicat în școlile arabe din Israel și să-l extindă și la alte niveluri, altele decât școlile elementare, în următorii ani.
6. Ministerul Educației trebuie să continue integrarea tehnologiei în educație, deoarece există multe școli arabe în Israel care încă nu posedă tehnologia. Trebuie să se furnizeze bugete pentru a spori rezultatele studenților.
7. Autoritățile locale și municipale arabe trebuie să suporte sarcina de a completa coșul studenților și trebuie să considere educația drept o prioritate urgentă în comparație cu alte domenii.

III. BIBLIOGRAFIE

1. Ary, D., Jacobs, L. C., Razavieh, A., Sorensen, C. Introduction to research in education [7th Ed.]. Belmont, CA: Thomson Higher Education. 2006, 688 p.
2. Ben-David, D. State of the Nation Report: Society, Economy and policy in Israel 2011-2012. Taub Center for Social Policy Studies in Israel, Jerusalem, 2012, 558 p.
3. Blake, R. Brave new digital classroom: Technology and foreign language learning. Georgetown University Press, 2013, 220 p.
4. Cojocaru, V. Renovating Education by the means of the Most Advanced Managerial Techniques [in Romanian], ["Renovarea educatiei prin implementarea celor mai avansate tehnici de conducere"], Editura Tipografia Centrala, Chisinau, 2004. p.138.
5. Cotton, K. School Based Management. School Improvement Research Series, 2005. USA, 16 p.
6. David, J. What, and Why of Site-Based Management Educational Leadership, 1996. No. [53-54]. p. 4-9.
7. Dror, Y. The Education System as an Agent for Jewish Patriotism in Israel: from Pioneering Zionism to Balanced Israeliness, in Ben-Amos A. and Bartal, D. (eds.) Patriotism: Homeland Love (sic, per English title page). Tel Aviv: Deynon and Hakibbutz Hameuchad, 2004, p. 300.
8. Gaziel, H. School-Based Management as a Factor in School Effectiveness, International Review of Education, 1998. vol.44, No.4. p. 319-333.
9. Ministry of Education. Adjustment of the Educational System to the 21st Century – a Master Document, 2012. Version 12.
10. North, A. Values Added: The Life long Returns of an Independent School Education. ERIC, 2004. 3(6). p. 97-117.
11. OECD. Israel, in OECD. Education at a Glance 2014: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris, 2014. p. 917-936
12. Prof. Yitzhak F. Raise the level of self-management-school achievements: Self-direction, effectiveness and accountability. Paper submitted to the Director General of the Ministry of Education, Maple Ts"a (March 2010), Paris, p.11.
13. Razzaq, L. & Heffernan, N. To Tutor or Not to Tutor: That is the Question. In Dimitrova, Mizoguchi, du Boulay & Graesser (Eds.) Proceedings of the 2009 Artificial Intelligence in Education Conference, 2009. p. 457-464.
14. Resh, N., & Benavot, A. Educational governance, school autonomy, and curriculum implementation: Diversity and uniformity in knowledge offerings to Israeli pupils. Journal of Curriculum Studies, 2009. p. 41.
15. Rosenblatt, Z. & Somech, A. The Work Behavior of Israeli Elementary School Principals: Expectations Versus Reality, Haifa- Israel. 2008. p 12.
16. Salih, N. The Importance of Self Economic Management in School. Journal of Research in Business, Economic and management (JRBEM) ISSW:

2395-2210, Volume 8 February 23, 2017. p. 1403-1406.

17. Sarah, G. Technology in the Service of Pedagogy, National Teachers Center for Science and Technology at Tel Aviv University, 2009. p. 85.
18. Shana, Z. Learning with Technology: Using discussion forums to augment traditional style class. Educational Technology & Society, 2009. 12(3). p. 214-228.
19. Stevens, W. Joining in Reform of Elementary and Secondary Education in Texas" The Challenge For Business, leadership, London & New York, 1997, 127 p.
20. Svirsky, S., & Dagan-Buzaglo, N. Separation, inequality and faltering leadership: The state of education in Israel. Tel Aviv: Adva Center, Information on Equality and Social Justice in Israel [Hebrew], 2009. 196 p.
21. The World Bank, Quality Education in the Rural Areas of Moldova, <http://projects.worldbank.org/P090340/quality-education-rural-areas-moldova?lang=en>
22. United Nations. United Nations Development Programme, governance in the Arab region, 2012.
23. Velmer, T. Meitzav exam results show improvement in all subjects, 2011. <http://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4130973,00.html>
24. Volansky, A. & Friedman, I. School Self Management-An international perspective_ Israel - Ministry of Education, 2003. 210 p.
25. Volansky, A. School autonomy for school effectiveness and improvement: The case of Israel. In T. Townsend [Ed.] International Handbook on School Effectiveness and Improvement, Springer, 2007. 962 p.
26. Widislavski, M. Peled, B. & Pevsner, O. School Adjustment to the 21st Century and Innovative Pedagogy. Eureka 30, National Teachers Center for Science and Technology at Tel Aviv University, 2010. 42 p.
27. Wiley, D., & Gurrell, S. A decade of development.... Open Learning, 2009, 24 (1). p. 11-21.
28. Yadollah, M., Hossain S., and Fatimeh A.. "Globalization and decentralization of management: A study of the feasibility of application of school-based management in Iran's secondary schools." Alberta journal of educational research, Iran. 2006. p. 52.
29. Ziri, D. Meitzav exam results show widening education gaps based on socioeconomic status, Jerusalem, 2013. p.3.
30. http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/NihulAtzmi/kley_avoda/klei_avoda_kbeit_hasefer/degem.htm.
31. http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/NihulAtzmi/medinyut/eqr_onot_hamedinyut/sal_talmid.htm.
32. <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Rama/Meitzav/>.
33. <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Scientist/CareIndex/madadtipuach.htm>.
34. www.cbs.gov.il/preader/cw-usr-view-shtml?ID=807.

V. PUBLICAȚII LA TEMA TEZEI

1. Salih Naji. Concept of Self Economic Management at Schools. Revista științifică "Studii Economice", ULIM. An 9., nr. 2, 2015, p. 131-137.
2. Salih Naji. The Impact of ICT on Schools. IOSR Journal of Business and Management IOSR-JBM. India ISSN: 2278-487X. Volume 19, Issue 1. Ver. VI. 2017, p. 1-5
3. Salih Naji The Importance of Self Economic Management in School. Journal of Research in Business, Economics and Management (JRBEM) Volume 8, Issue 2, 2017 p. 1403-1406.
4. Salih Naji. The advantages and disadvantages of self-management in school. International scientific conference «Economic and management assurance`s viability for sustainable development of the regional economy during the EU integration» September 16-17 2016 Balti: State University „Alec Russo”, Iași: PIM, 2017, p. 249-252.
5. Salih Naji. The degree of teachers' understanding of the concept of self-economic management at school. In: журнале «Вестник», Казахстан: Костанайский государственный педагогический институт, 2016, №1, p. 52-56.
6. Salih Naji. The impact of self-management on school European Journal of Business and Social Sciences, Switzerland ISSN: 2235 -767X Vol. 5, No. 11, 2017. P. 08 – 12.
7. Salih Naji. Technology integration effects on teachers' achievement. În revista teoretico-științifică Economie și sociologie fondată în anul 1953 publicație științifică de profil, categoria „B”. Ch: INCE, ISSN: 1857-4130, Nr. 1 / 2015, p.31-36.
8. Salih Naji. The Importance of Self Economic Management in School. Journal of Research in Business, Economics and Management (JRBEM). Volume 8, Issue 2, 2017 p. 1403-1406.
9. Salih Naji. The efficiency of control in school self-economic management. In: Журнал «Вестник», Казахстан: Костанайский государственный педагогический институт, 2016, №1, p. 56-60.
10. Salih Naji. The Effect of self-management in school. International scientific conference «Economic and management assurance`s viability for sustainable development of the regional economy during the EU integration» September 16-17 2016 Balti: State University „Alec Russo”, Iași: PIM, 2017, p. 255-258.
11. Salih Naji. The concept of self-management in school. International scientific conference «Economic and management assurance`s viability for sustainable development of the regional economy during the EU integration» September 16-17 2016 Balti: State University „Alec Russo”, Iași: PIM, 2017, p. 252-255.
12. Salih Naji. The role and the responsibility of the school principal of the school of economic self-management' international scientific conference dedicated to the 15th founding anniversary of the faculty of psychology' Educational and social work December 11-12 2015 contemporary of social sciences ULIM Chisinau 2016. p. 266-270.

ADNOTATION

Name of the author: Salih Naji

Thesis title: The impact of self-economic management and technology on achievements in elementary Arab schools in Israel

Required scientific degree: PhD in economic sciences

Location: Chisinau

Year: 2018

Thesis structure: introduction, three chapters, conclusions and recommendations, 147 titles of bibliographical resources, 6 annexes, 142 pages of main text, including 11 figures, 23 tables. The results are published in 13 scientific papers.

Key words: school-economic management, economic education, education, research, effective education, technology integration, school budget, self-based management, financial self-management.

Field of study: 521.03-Economics and management in the field of activity.

Scope and objectives of the thesis: The scope consists in the relief and argument of the impact of self-economic management and technology on the development and achievements at elementary Arab schools in Israel. In accordance with the proposed scope in the work it aims and addressing the following **objectives:** Study impact of self-economic management on elementary Arab schools achievements in Israel; Analyze the current theoretical approaches of self-economic management in the elementary Arab schools; Clarifying the institutional aspects of financial self-management in the Israel educational system; Investigate the impact of technology on the achievements on elementary Arab schools in Israel; Conducting a survey to determine the impact of self-economic management and technology on the achievements on elementary schools in Israel.

The scientific novelty of the investigation consists in: deepening and completion of theories on self-economic management on elementary schools in Israel; streamline of self-economic management and technology on elementary Arab schools achievements in Israel; perfecting the correlation between self-economic management, technology and activity of local authorities in the context of decentralization and self-management as a decision-making in the elementary Arab schools in Israel on the basis of survey study; theoretical substantiating of the impact of technologies on the achievement on elementary Arab schools in Israel; determination of the multi-channel type of financial self-management in the elementary Arab schools in Israel; assessing the potential for financial self-management in conditions of limited resources.

The important scientific problem solved is to demonstrate the necessity of implementation of self-economic management and technology on elementary Arab schools which will contribute on impact on the achievement of schools development.

The theoretical significance and applicative value of the thesis is determined by issues theoretical founded on self-economic management and technology and impact on the achievement of elementary Arab schools development; possibility to implement the proposals and conclusions in order to improve self-economic management and technology on elementary Arab schools; promotion of dependency of achievements in elementary Arab schools in Israel from the self-economic management and technology.

Implementation of the scientific results: The study may also have important practical importance for governments, organizations and institutions relevant to the investigated issues. The thesis assessments and findings can be considered by the leaders of educational institutions and government bodies involved in the development and implementation of development programs in education. The study of self-economic management and technology is significant for several reasons. Self-economic management is a new trend in the Arabic schools in Israel; we investigate the self-economic management and its effect on school achievement. The use of current technologies for instructional purposes has great impact on the student engagement, learning styles, student-teacher interactions, and teachers' satisfaction as well as learning outcomes.

ADNOTARE

Numele și prenumele autorului: Salih Naji

Titlul tezei: Impactul autogestiunii economice și tehnologiei asupra realizărilor în școlile primare arabe din Israel

Gradul științific solicitat: doctor în științe economice.

Specialitatea: Economie și management în domeniul de activitate.

Localitatea: Chișinău

Anul perfectării: 2018

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografia din 147 titluri, 6 anexe, 142 pagini de text de bază, inclusiv 11 figuri și 23 tabele. Rezultatele sunt publicate în 13 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: autogestiunea economică, managementul economiei școlare, educația economică, educația, cercetarea, educația eficientă, integrarea tehnologică, bugetul școlii, auto-managementul bugetului școlar, auto-managementul financiar.

Domeniul de studiu: 521.03 – Economie și Management în domeniul de activitate.

Scopul și obiectivele lucrării: scopul lucrării este de a reliefa și argumenta impactul managementului auto-economic și tehnologiei asupra dezvoltării și realizărilor în școlile elementare arabe din Israel. În conformitate cu scopul propus în activitatea pe care o urmărește și care se adresează următoarelor **obiective:** studierea impactului managementului auto-economic asupra realizărilor școlilor elementare arabe în Israel; analiza abordările teoretice actuale ale managementului auto-economic în școlile elementare arabe; clarificarea aspectelor instituționale ale auto-managementului financiar în sistemul educațional din Israel; investigarea impactului tehnologiei asupra realizărilor școlilor elementare arabe din Israel; realizarea unui studiu pentru a determina impactul managementului auto-economic și tehnologiei asupra realizărilor în școlile elementare din Israel; perfecționarea corelării dintre managementul autoeconomic, tehnologie și activitatea autorităților locale, în contextul descentralizării și autoadministrării ca proces decizional în școlile elementare arabe din Israel pe baza studiului de anchetă.

Noutatea și originalitatea științifică a investigației constă în aprofundarea și completarea teoriilor privind managementul auto-economic în școlile elementare din Israel; eficientizarea managementului auto-economic și tehnologiei în ale școlilor elementare arabe din Israel; demonstrarea teoretică a impactului tehnologiilor asupra realizării în școlile elementare arabe din Israel; determinarea tipului multi-canal de auto-gestiune financiară în școlile elementare arabe din Israel; evaluarea potențialului de auto-gestiune financiară în condițiile unor resurse limitate.

Problema științifică importantă soluționată este demonstrarea necesității implementării managementului auto-economic și tehnologiei în școlile elementare arabe, care vor contribui la impactul asupra realizărilor și dezvoltării lor.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a tezei sunt determinate de aspectele teoretice bazate pe managementul auto-economic și tehnologie și impactul asupra realizării și dezvoltării școlilor elementare arabe; posibilitatea punerii în aplicare a propunerilor și concluziilor pentru a îmbunătăți managementul auto-economic și tehnologiei în școlile elementare arabe; promovarea dependenței realizărilor în școlile elementare arabe din Israel, de managementul auto-economic și tehnologiei.

Implementarea rezultatelor științifice: Studiul poate avea, de asemenea, o importanță practică pentru guverne, organizații și instituții relevante privind problemele investigate. Evaluările tezei și constatările pot fi luate în considerare de conducătorii instituțiilor de învățământ și de organele guvernamentale implicate în elaborarea și implementarea programelor de dezvoltare în domeniul managementului educației. Studiul managementului auto-economic și tehnologiei este semnificativ din mai multe motive. Gestiunea auto-economică este o nouă tendință în școlile elementare arabe din Israel; Investigarea managementul auto-economic și efectul acestuia asupra realizării școlare. Utilizarea tehnologiilor actuale în scopul instruirii are un impact deosebit asupra implicării studenților, a stilurilor de învățare, a interacțiunilor student-profesor și a satisfacției cadrelor didactice, precum și a rezultatelor învățării.

Аннотация

Имя Автора: Наджи Салих

Название Диссертации: Влияние экономического самоуправления и технологии на достижениях в начальных арабских школах в Израиле

Академическая степень: доктор экономических наук

Город: Кишинев

Год: 2018

Структура диссертации: введение, три главы, выводы и рекомендации, библиография из 147 наименований, 6 приложений, 142 страниц основного текста, в том числе 11 рисунков, 23 таблицы. Результаты опубликованы в 13 научных статьях.

Ключевые слова: школьно-экономический менеджмент, экономическое образование, образование, исследования, эффективное образование, интеграция технологий, школьный бюджет, управления на основе самоуправления, финансовое самоуправление.

Специальность: 521.03-Экономика и менеджмент в сфере деятельности.

Цель и задачи диссертации: сфера деятельности состоит в рельефе и аргументации влияния экономического самоуправления и технологии на развитие и достижениях в элементарных арабских школах в Израиле. Для достижения этой цели, были установлены следующие **задачи:** изучить влияние экономического самоуправления на достижениях в начальных арабских школах в Израиле; проанализировать существующие теоретические подходы к экономическому самоуправлению в элементарных арабских школах; уточнение институциональных аспектов финансового самоуправления в образовательной системе Израиля; изучить влияние технологии на достижениях в элементарных арабских школах в Израиле; проведение опроса для определения влияния экономического самоуправления и технологии на достижениях в начальных школах в Израиле.

Научная новизна и оригинальность исследования состоит в углублении и завершении теорий экономического самоуправления в начальных школах в Израиле; оптимизация экономического самоуправления и технологии в достижениях в начальных арабских школах в Израиле; теоретическое обоснование влияния технологий на достижения в элементарных арабских школах в Израиле; определение многоканального типа финансового самоуправления в элементарных арабских школах в Израиле; оценка потенциала финансового самоуправления в условиях ограниченных ресурсов.

Решенная основная научная проблема состоит в демонстрации необходимости внедрения экономического самоуправления и технологии в элементарных арабских школах, которые будут способствовать влиянию на достижениях в развитии школ.

Теоретическая значимость и практическая ценность исследования определяются теоретическими вопросами, основанными на экономическом самоуправлении и технологиях, а также влиянием на развитие начальных арабских школ; возможность реализации предложений и выводов в целях совершенствования экономического самоуправления и технологий в элементарных арабских школах; продвижение зависимости достижений в элементарных арабских школах в Израиле от экономического самоуправления и технологий.

Внедрение научных результатов: исследование может иметь важное практическое значение для правительств, организаций и учреждений, имеющих отношение к изучаемым вопросам. Оценки и выводы исследования могут быть рассмотрены руководителями образовательных учреждений и государственных органов, участвующих в разработке и реализации программ развития в сфере образования. Изучение экономического самоуправления и технологии имеет большое значение по нескольким причинам. Экономическое самоуправление - новая тенденция в арабских школах в Израиле, это исследование экономического самоуправления и его влияние на успеваемость в школе. Использование современных технологий в учебных целях оказывает большое влияние на вовлеченность учащихся, стиль обучения, взаимодействие между учащимися и преподавателями, а также удовлетворенность учителей, а также результаты обучения.

Naji Salih

**IMPACTUL AUTOGESTIUNII ECONOMICE ȘI TEHNOLOGIEI
ASUPRA REALIZĂRILOR ÎN ȘCOLILE PRIMARE
ARABE DIN ISRAEL**

**Specialitatea: 521.03. ECONOMIE ȘI MANAGEMENT ÎN
DOMENIUL DE ACTIVITATE**

**Autoreferatul
tezei de doctor în științe economice**

Aprobat spre tipar: 6.07.2018
Hârtie ofset .
Coli de tipar: 2.0

Formatul hârtiei A4
Tipar digital. Tiraj 30 ex.
Comanda nr. 54

SRL. "PRINT CARO"
str. Astronom N. Donici, 14, mun. Chișinău, MD-2049
Tel. 022-85-33-86